

HABOVČAN

obecné noviny

Ročník VII.

Cíllo 1

Júl 2008

- Projekty stáli vyše milióna 2-3
- Deti vycistili dedinu a okolie 4
- Žiaci vymeskali 10 tisíc hodín 6
- Čo všetko by v dedine trá bolo 7
- Obzreli sme sa v kostole 8-9
- Darmošťap nešliape darmo 13

Územný plán už čoskoro

Na júnovom zasadnutí obecného zastupiteľstva poslanci hovorili aj o koncepte Územného plánu obce Habovka. Oboznámil ich s ním jeho spracovateľ Pavel Kropitz. Koncept, ktorý zohľadňuje katastrálne územie spracoval v dvoch variantoch, rieši výhľadovo rozvoj obce do roku 2020. Zahŕňa lokality Zastudená, Kubáňovka-Úboč a Lazy. S výstavbou sa počíta až po cestu na Zuberec. Územný plán je rozdelený do dvoch časťí, v obytnej sú zahrnuté rodinné domy i ubytovacie kapacity, druhá je pre výrobné činnosti.

Spracovateľ ÚP oboznámil poslancov s oboznamenavrhnutými variantmi riešenia. V prvom sa uvažuje, že cesta dolinou Blatná ostane pôvodná, v druhom navrhuje vybudovať novú cestu, ktorá bude prechádzat novou lokalitou cez Lazy. Ďalej napríklad v prvom variante navrhuje pri futbalovom ihrisku vybudovať ďalšie športové zariadenia, v druhom by tam ostalo len ihrisko a ostatné pozemky by boli určené na výstavbu rodinných domov.

Poslanci vyberú alternatívnu a prerokujú ju s dotknutými orgánmi 23. júla. Dovtedy si môžu občania pozrieť návrh územného plánu na obecnom úrade. Po 23. júli bude vyvesený na obecných výveskách 30 dní. Pripomienky z prerokovania i od občanov budú prehodnotené, opodstatnené spracovateľ zakomponuje do konečného vydania územného plánu.
(lv)

Všeličo budete môcť obzerať v nedeľu 27. júla na Grúni. Nielen spočiatku vyblýskané a potom zablatené kapoty traktorov, ktoré zočasťovali gazdovia a kutilovia vo svojich garážach či humnách. Môžete nahliadnúť aj pod kapotu, kde sa ukrývajú súčiastky zo starých octávii, multikár, škodoviek, fiata, ale i mercedesa, ba i motorovej pily... V medzinárodnej

súťaži sa totiž predstavia podomácky vyrobené traktory. Organizátori pre ich výrobcov, alebo majiteľov pripravili najrôznejšie disciplíny, ktoré preveria nielen ich silu a obratnosť, ale aj šikovnosť „gazdov“ pri ich ovládani. Riaditeľ pretekov Peter Bebej zvykne povedať, že traktory, ktoré prejdú na Grúni pripravenú trat', akoby prešli technickou kontrolou. „Je to

vizitka, že sú spôsobilé na všetky poľnohospodárske práce.“ Tak teda, ak máte okapotovaných tátosov doma v humne, príďte si zasúťažiť, alebo svoje dielo aspoň ukázať. Na svoje si počas súťaže však pridu nielen milovníci techniky, hukotu strojov, či výfukových plynov, aj pre ostatných pripravujú organizátori na Grúni množstvo zábavy, hier a atrakcií.

(lv)

Oslávime Sviatok Márie Magdalény

Bolo to 28. apríla 1850, keď sa Habovčania písomne zaviazali postaviť na mieste prvého kostola kaplnku na počesť sv. Márie Magdalény.

V zakladajúcej listine napísali, že obecný keľčík urobi všetky potrebné opravy, ktoré habovský pán farár oznámi, že kaplnka bude vždy vybavená sviecami z kasy Obce Habovka. Tiež ponížene žiadali, „aby na deň sv. Márie Magdalény kaplnke tejto každoročne Krze jeho milosť Pána farára habovského spívaná sv. omša s kazňou držaná bola...“ Napriek postaveniu nového kostola, kňazi sa snažili dodržiavať tento slub veriacich, aj keď nie vždy sa mohla svätá omša v kaplnke konáť.

Tento rok, po generálnej oprave kaplnky, oslávime Máriu Magdalénu pri kaplnke v nedeľu 20. júla o 10.00 h. Hlavným celebrantom bude bývalý správca habovskej farnosti vdp. František Reguly.

Dali sme vyše milión na projekty,

Počítat' návratnosť financií, ktoré obec vložila do vypracovania projektov je takmer nemožné. Platí tu pravidlo: *Byť pripravený. A keď sa vo fondech naskytne príležitosť, treba projekt podať.* Ako nám povedal starosta Ján Taraj, obec vložila do spracovania projektov viac ako milión korún. „Výsledok zatial nie je viditeľný, ale ak nám projekty vo fondech odklepňú, dielo postavíme veľmi rýchlo.“ Dostat' peniaze z

fondov však neznamená, že obec nemusí dielo finančovať aj z vlastnej kasy. V prípade eurofondov sa musí spolupodieľať na finančovaní piatimi percentami z oprávnených nákladov, teda tých, na ktoré môže peniaze dosťať. Zatiaľ poslanci pri schvaľovaní tohtoročného rozpočtu uvažovali s peniazmi na spolufinancovanie rekonštrukcie školy a k tomu ešte jedného menšieho projektu.

Zbrojnicu ku kultúrnemu domu

Projekt výstavby novej hasičskej zbrojnice je zatiaľ v šupliku, pracovníci obecného úradu čakajú na vyhlásenie výziev na podávanie projektov s takýmto účelom poskytnutia finančných prostriedkov. Nová budova rozmerov 10 x 17 metrov je projektovaná ako prístavba ku kultúrnemu domu na mür rovnobežný s cestou po ulici Pod Grúňom. Jej zastrešením, ktoré bude vedené súvisle z novej sedlovej strechy kultúrneho domu, vznikne jednoliaty celok. Výhodou je možnosť vykurovania garáže pre hasičskú techniku a cisternu z kotolne kultúrneho domu. Rozpočet na prístavbu požiarnej zbrojnice je 4,6 mil. Sk.

Plátame strechu každý rok

Kto vie, či niekoľko namietať, keď sa v Habovke stavala nový kultúrny dom. Navrhnutú rovnú a dovnútra klopenú strechu do podhorského prostredia nebolo najsprávnejšie riešenie. Ostatných pár rokov to cíti nielen budova, ale aj obecná kasa. Každý rok treba investovať do plátania strechy 10 tisíc až 15 tisíc korún. Vrstvie lepenky je tam už habadej. Preto dal obecný úrad spracovať projektovú dokumentáciu na rekonštrukciu strechy kultúrneho domu, pripravuje už aj stavebné povolenie. Na novú sedlovú strechu bude treba 11 mil. Sk.

Dôkazom vztahu ku krajine sú aj kanalizačné prípojky

„Dynamicky sa rozvíjajúci región potrebuje aj primeranú environmentálnu infraštruktúru,“ tvrdia predstaviteľia vodárenských spoločností. K takej infraštruktúre patrí aj odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd. A práve pripojením svojich domácností na vybudovanú kanalizáciu ukazujú ľudia svoj vztah ku krajine, k životnému prostrediu.

Druhá etapa kanalizácie v Habovke, ako aj ďalšia v Zuberči, si vyžiada aj rozšírenie kapacity čistiarne odpadových vôd.

Obec Habovka neuspela s vlnou podaným projektom II. etapy od Kanalizovania obce v Environmentálnom fonde MŽP SR. Má však šancu uchádzať sa o podporu z eurofondov prostredníctvom Operačného programu Životné prostredie. Hlavným zameraním jeho operačného cieľa 1.2 je zvýšenie počtu obyvateľov žijúcich v domoch pripojených na verejnú kanalizáciu a obslužnosti územia vo vzťahu k odvádzaniu a čisteniu komunálnych odpadových vôd a kozákladnej environmentálnej

službe vodného hospodárstva v súlade so záväzkami SR voči EÚ. Podporuje teda výstavbu, rozšírenie a zvýšenie kapacity stokových sietí, výstavbu, rozšírenie a zvýšenie kapacity čistiarní odpadových vôd v aglomeráciach od 2 000 do 10 000 obyvateľov. Finančná podpora bude poskytnutá iba projektom, ktoré riešia odvádzanie odpadových vôd v rámci aglomerácie a Habovka spolu so Zubercom takou aglomeráciou podľa daných kritérií je. Podmienkou však je, že projekt zabezpečí pripojenie na verejnú kanalizáciu 85 % a viac existujúcich producentov odpadových vôd, podmienky si únia kladie aj pri finančovaní rozšírenia čistiarene odpadových vôd. Tu treba podotknúť, že ak sa žiadateľ zavíjať splniť počet pripojok a obyvatelia svoje domácnosti nepripojia, bude musieť peniaze vrátiť.

Pre úplné od Kanalizovanie obce Habovka treba dorobiť siete po ulici Blatná cez dedinu, zokruhovať Stodolisko a dorobiť časť na ulici E. P. Bároša.

verme, že z nich niečo aj klapne

Škola by mohla dostať nový šat

Nové okná, nové radiátory i rozvody ústredného vykurovania, ako i zopár nových miestností, napríklad na prešľahovanie knižnice z obecného úradu, či zriadenie dielni, k tomu zateplenie

budovy... O tom sníva vedenie obce i vedenie školy. Treba však približne 15 mil. Sk. Prvý krok k splneniu sna obecný úrad urobil, stihol svoj záujem o finančnú podporu zaregistrovať na Ministerstve

školstva SR. Svoje zámery bude môcť ministerským úradníkom predstaviť 5. septembra. Dovtedy bude treba projekt a žiadosť spracovať. Ako nám povedal Ján Taraj, v súčasnosti projektanti dorábjajú projektovú dokumentáciu, pripravujú sa doklady na vydanie stavebného povolenia. „I tu však platí podmienka, že obec ako žiadateľ finančných prostriedkov na rekonštrukciu budovy, musí mať vysporiadane a na liste vlastníctva zapísané pozemky pod touto budovou. Všetko je z našej strany pripravené, len čakáme na zápis diela ROEP do Katastra nehnuteľnosti.“

Stop páleniu odpadu

Obce budú musieť mať svoje kompostoviská. Podľa zákona o odpadoch sú povinné urobiť také opatrenia, aby zelený bioodpad neboli vyhadzovaný do nádob na komunálny odpad, aby ho ľudia nespaľovali v záhradách, alebo na verejných priestranstvách a aby ho nevyhadzovali na nelegálne skládky. Riešením je takýto odpad kompostovať, teda vytvoriť miesto, kde by poverený subjekt robil podľa danej „receptúry“ kompostovanie biologicky rozložiteľných odpadov zo zelene.

Jediným nevyhnutným strojním zariadením pri kompostovaní je štiepkovač – drvíč. A práve o peniaze na drvíč sa uchádza obec na Ministerstvo životného prostredia SR, do jeho environfondu podala žiadosť na finančnú podporu nákupu traktora s drvícom na štiepky. Projekt však fond nepodporil. Je to zariadenie, ktoré slúži na úpravu väčších častí vytriedeného bioodpadu, ako dreva, konárov, listia, slamy a pod., pomocou ktorého sa zmenšuje jeho objem, čo vedie k urýchleniu kompostovacieho procesu.

(dvojstrana pripravila Iv)

Telocvičňa musí stať na obecných pozemkoch

Hlboko do minulosti siaha túžba učiteľov a školákov po telocvičení. Dnes má obec na stole vypracovaný realizačný projekt, k vydaniu stavebného povolenia chýba obci už len list vlastníctva na pozemky pod budúcou stavbou telocvične. Ako uviedol starosta Ján Taraj, pozemky sú vysporiadané, aby

sa však mohli dostať na nový list vlastníctva, musí byť ukončené a obcou schválené dielo Register obnovenej evidencie pôdy (ROEP) zapísané aj do Katastra nehnuteľnosti. To však ešte tiež nebude všetko pre začatie výstavby telocvične. Obec musí zohnať 22 miliónov Sk! Ministerstvo školstva SR v

súčasnosti výstavbu telocviční ale nepodporuje. Bude teda treba hľadať iný spôsob financovania.

Telocvičnu projektant nakreslil ako prístavbu k základnej a materskej škole k rohu budovy smerujúcejmu k futbalovému ihrisku, hrubá stavba bude mať rozmeru 40 x 25 metrov.

Vynovené koryto pre Blatnú

Obec Habovka rokuje s podnikom Lesy SR, š. p. Banská Bystrica o potoku Blatná. „Dôvodom je potreba jeho regulácie v úseku od ulice Breh (Ignác Tekel) po ulicu Pod Úbočou (Dušan Hruboš), jedná sa o 900 až 1000 metrov,“ vysvetľuje starosta Ján Taraj. „Peniaze je možné získať, žiadosť do fondov môže podať aj Obec Habovka, ale aj podnik Lesy SR, ktorý má vodný tok v správe. Ak by sme mali podať projekt so žiadosťou o peniaze na reguláciu potoka my, museli by nám dať Lesy SR pozemky do dlhodobého prenájmu.“

Dni lesa náučný chodník

Posledný aprílový štvrtok sa žiaci 4. ročníka s pracovníkom TANAP-u Michalom Gazdom prešli po náučnom chodníku Zverovka, ktorý viedie od Chaty Zverovka k Marasovmu jazierku. Na tejto prechádzke spoznávali život lesa, pozorovali srny, žaby, veverice, kačice. Započúvali sa do spevu vtákov. V lesnej škôlke na Pučatinej počíne sa dozvedeli, ako sa obnovuje les, ako sa chránia stromčeky. Pri krmelci zas pozorovali stopy rôznych druhov živočíchov dokonca aj stopy medveďa. Mali čas na krátku hru, v ktorej si vyskúšali pohyb so zaviazanými očami po vyznačenej trase.

(mp)

Akcia Stromy poznania bola súčasťou 2. ročníka Lesníckych dní, ktoré prebiehali od 22. apríla do 1. mája. V rámci nej sú pri základných školách vysádzané miniatúrne arboréta. Ich úlohou je nielen skrášliť okolie škôl, ale aj naučiť žiakov spoznávať stromy Slovenska.

(mp)

Stromy poznania

Aj pri našej škole vzniká mini arborétum, v ktorom žiaci 6. ročníka vysadili malé stromčeky smreka, borovice, duba, buka, smrekovca, jedle a sosny. O každý stromček sa celoročne stará troj až štvorčlenná skupina žiakov.

(mp)

Dospelí vyhodili, deti pozbierali

Takmer dvesto dobrovoľníkov, žiakov habovskej základnej školy sa 2. mája pustilo do čistenia obce. Vymenili učebnice a školské pomôcky za gumené rukavice, hrable a plastové vrecia a spolu sosojím triednymi učiteľkami sa pustili do likvidácie smetí

na území našej obce a jej okolia. Každá trieda mala určené územie, ktoré vyčistila a vyzbierala od plechovíc, plastových fliaš, skla, papierov a iného odpadu.

Zbierali odpadky v okrajových častiach najmä Studeného potoka, pri

futbalovom ihrisku a v lokalite Pálenica smerom na Oravice. Najviac neporiadku v podobe textilii, plastov a drobného kovového odpadu bolo na Starej ceste. Našim deťom sa podarilo vyzbierať odpad, ktorým naplnili 50 vriec.

(pl, mp)

Chráňme životné prostredie

Habovka, naša obec.

Prečo ju znečisťujeme?

Prečo vyhadzujeme odpadky a smeti do prírody, do toho pekného prostredia, ktoré tu máme?

Prečo, keď je na našom dvore ako „na zámku“ nemôže byť aj inde? Akonáhle sa objavíme mimo náš domov, je nám všetko jedno a robíme neporiadok, lebo to nie je naše.

Z generácie na generáciu je to čím ďalej horšie. Chcete predsa aby vaše deti alebo vnúčatá vyrastali v čistom prostredí.

Turisti sa tu vracajú veľmi radi, ale vracali by sa tu ešte radšej, keby tu bolo pekné, čisté prostredie.

My, vaše deti a vnúčatá, by sme vás chceli všetkých poprosiť, aby ste sa zapojili do našej snahy o skrášlenie obce. My sme už začali. Boli sme vyčistiť chodník „ponad komory“, ktorý väčšina z nás využíva každý deň, v škole sme mali EKO týždeň a 2. mája sme boli čistiť okolie našej obce. Už teraz ďakujeme za vašu snahu.

siedmaci

Policajné okienko piatakov

Čo je násilie? Vandalizmus? Rasizmus? Čo spôsobuje alkohol a tabak? Hrať alebo nehrat? Čo je gambling? Nebezpečné krivé chodníčky. Tmavé uličky. Chyťte zlodeja!

Takýmito otázkami sa v tomto školskom roku zaoberali piataci a s povereným policajtom o nich diskutovali. Hravou formou, vypisovaním doplňovačiek, čítaním pútavých článkov zo života detí si žiaci rozšírili okruh poznatkov na dané témy. Učili sa, ako sa v nebezpečenstve dá využiť linka dôvery, ako sa majú správať normálne a zodpovedne.

(mp)

Niekteré deti sa aj doma hrajú na školu

Triedna učiteľka Eva Mokošová o svojich prvákoch

Prvý ročník základnej školy je rok, v ktorom dieťa čaká naozaj veľa nových vecí – čítanie, písanie, počítanie... Kto by nechcel, aby sa dieťa malo so školou rado?

Deti sú rôzne. Prechod zo škôlky do školy niekedy nebýva vôbec jednoduchý. Niektoré deti sa chcú učiť, iné si nevedia zvyknúť na to, že už aj ony, nielen ich rodičia, majú povinnosti. Veľa detí sa však teší z toho, že začali chodiť do školy. A niektoré dokonca natol'ko, že sa aj doma hrajú na školu. Pre svoje plyšové hračky sa stávajú malými učiteľmi a chcú ich naučiť všetko, čo sa ony naučili v škole.

Vstupom do školy sa zásadne mení celkový spôsob života dieťaťa. Hravá činnosť ustupuje do pozadia, hlavnou činnosťou sa stáva učenie. Žiak sa musí prispôsobiť požiadavkám školy. V tomto štadiu postupne nastávajú zmeny v osobnosti, obzvlášť v rozvoji poznávacích procesov, rozvoji citov a vôle.

Začiatok školskej dochádzky býva ukazovateľom toho, ako je dieťa pripravené na školu a či je pre vstup do školy zrelé. Učiteľ sa stal

autoritou, ktorá stanovuje a vysvetluje dieťaťu jeho novú životnú funkciu, povinnosti a práva. Reakcie detí na školu sú rôzne. Množstvo povinností, požiadaviek a nárokov na začiatku školskej dochádzky dočasne vykoľají v rôznej miere mnoho prváčikov.

Preto je do učebnej činnosti zapojená celá trieda, žiaci navzájom spolupracujú,

zvláštne chvenie v žalúdku. Nevedeli čo ich čaká a čo ich nemine. Po pár týždňoch zistili, že škola je celkom niečo iné, než si predstavovali. Sú to predovšetkým povinnosti, na ktoré si museli od prvých dní zvyknúť. Pravidelne si robí úlohy, učiť sa básničky, počítať príklady. Ale myslím si, že sa do tejto úlohy prváka rýchlo vzili. Veľa žiakov má na škole

vzniká medzi nimi pocit spolupatričnosti a súťaživosti, vyplývajúce z riešenia učebných situácií.

Nás je v triede 16, ideálny počet žiakov pre učiteľa. Je tu oveľa väčšia možnosť zapojiť do vyučovacieho procesu všetky deti a následne všetky skontrolovať. Určite aj ony pri vstupe do školy pociťovali

súrodencov a prakticky sa skoro všetci poznajú. Nestalo sa, že by deti v škole plakali za rodičmi. Naučili sa, čo je disciplína, aj keď niektorým to treba denne opakovať, naučili sa, že úlohy si musia urobiť, že musia denne aj niekoľkokrát čítať, veľa písat', ale na druhej strane zistili, že niektoré činnosti na vyučovaní sú

veľmi prijemné, ako napríklad matematika, telesná výchova, prouka, hudobná výchova. Nedávno sa škola skončila. Máme za sebou kus poriadnej práce. Z malých škôlkarov sa stali veľkí žiaci.

Myslim, že je nám spolu fajn, máme sa radi a snažíme sa všetky problémy a starosti spolu vyriešiť a prostre učiť sa, čo je to život.

Na záver som sa opýtala prvákov na pár otázok:

Chceli by ste sa ešte vrátiť do škôlky?

Všetky odpovede boli jednoznačné: v škole je oveľa lepšie, lebo sa môžu učiť.

Aké predmety v škole máš najradšej?

Najčastejšie odpovedali, že matematiku a prouku.

Aké predmety nemáš rád?

V tejto otázke vyhrali diktáty a výtvarná výchova (čo som sama bola dosť prekvapená).

Aká je paní učiteľka?

Dobrá, niekedy aj pokričí, keď chlapci hnevajú.

No a celkom na záver sa chcem podčakovať aj rodičom, že boli trpežliví, venovali svojim deťom – prvákom svoj čas a pomáhali im prekonáť tie ďažké prvé mesiace.

(em)

Kam vedú kroky po skončení základnej školy

Školský rok 2002/2003

29 žiakov

24 na SŠ s maturitou a gymnáziá
5 na 3-ročné SOU
1 žiak z 8. ročníka na 2-roč.
učebný odbor Oravský Podzámok

Školský rok 2003/2004

27 žiakov

gymnáziá - 9
stredná priemyselná škola - 3
obchodná akadémia - 5
zdrž. stred. škola
- 4-roč.- 2
- 3-roč.- 1
stred. odb. učilište
- 4-roč.- 3 žiaci
- 3-roč.- 4 žiaci

Školský rok 2004/2005

24 žiakov

gymnáziá - 8
stred. priemys. škola - 6
obchodná akadémia - 3
zdrž. stred. škola

- 4-roč. - 1
- 3-roč. - 2

stred. odb. učilište
- 4-roč. - 1
- 3-roč. - 3

Školský rok 2005/2006

36 žiakov 9. A, 9. B

+ 1 žiak z 8. tr. na bilingválne
gymnázium Trstená
gymnáziá - 18
stredná priemyselná škola - 1
hotelová akadémia - 2

zdrž. stred. škola

- 4-roč. - 1
- 3-roč. - 1

stred. odb. učilište

- 4-roč. - 5
- 3-roč. - 6

Škola úžitk. výtvarníctva

Ružomberok - 1

Veterinárna škola Košice - 1

Školský rok 2006/2007

20 žiakov z 9.roč.

5 žiačok z 8. roč. na bilingválne
gymnázium v Trstenej
gymnáziá - 6
stredná priemyselná škola - 2
obchodná akadémia - 2 žiaci
hotelová akadémia - 1
stred. odb. učilište
- 4-roč. - 4

- 3-roč. - 3

súkr. stred. škola podnikania - 2

Školský rok 2007/2008

20 žiakov

1 žiačka z 8. roč. na bilingválne
gymnázium Trstená
gymnáziá - 6

Spojená škola Tvrdošín (OA
a SPŠ) - 5

Obchodná akadémia Žilina - 1

P a SA Turč. Teplice - 2

Obch. akadémia Dolný Kubín - 1

zdrž. stred. škola staveb. - 3

SOU lesnicke - 1

Stred. zdrav. škola D. Kubín - 1

Každý žiak si mohol podať

najmenej 2 prihlášky, poslali sme 43 prihlášok.

(do)

Tráboloby

Čo všetko by trá bola urobit', si ľudia vravia na ulici, pri káve, v krčme, či napíšu na habovskú internetovú stránku. Niektorí možno aj na miestach, kde ich počujú tí, ktorí by vec mohli vyriešiť.

V rubrike Tráboloby by sme chceli zopár odpočutých prosieb Habovčanov i návštevníkov obce pripomienuť.

Tráboloby opraviť

pamätník, ktorý stojí na hranici Habovky a Zuberca. Iste ste si všimli, že aj v knihe návštev na www.habovka.sk sa množia prosby rodákov, ktorí nechcú, aby sa na pamätník vojnových hrdinov pri zdravotnom stredisku zabudlo. Mimochodom, ministerstvo kultúry eviduje tento pamätník ako kultúrnu pamiatku.

Tráboloby upraviť detské ihrisko, spraviť deťom preliezačky, hojdačky. Drevo je nachystané, ale akosi sa toho nikto nechce chytiť.

Tráboloby opraviť prístupové schody a plochu pred sálou kultúrneho domu. Aj tá svedčí o kultúrnosti zodpovedných. Niekoľko centimentrov cementu, alebo zámkovej dlažby malo mať prednosť pred výmenou plastových okien v miestnostiach prenajatých na bar.

Tráboloby???
Máte návr(ch)?

Prispeli ste na boj s rakovinou

Celoslovenská verejná finančná zbierka Deň narcisov organizovaná Ligou proti rakovine si 11. apríla zapisala už 12. ročník. Aj v našej obci sa uskutočnila táto akcia, na ktorej sa podieľali štyri hliadky vytvorené z dievčat - dobrovoľníčok z 9. triedy.

Cieľom zbierky je upriamit pozornosť verejnosti na sku-

točnosť, že s rakovinou sa stretáva denne čoraz viac ľudí, trend nádorových ochorení je stúpajúci a preto starostlivosť o vlastné zdravie v podobe zdravého životného štýlu a prevencie nie je odporúčaná Ligou proti rakovine len preto, lebo je to moderné, ale preto, že je to nevyhnutné. Tento rok sa u nás vyzbieralo 6 810 Sk.

Mnohí z tých, ktorým sme predovšetkým vdaka vám pomohli, už nie sú medzi nami. No je veľa tých, ktorí stále potrebujú pomoc, lebo s chorobou bojujú. A práve za nich vyslovujeme podčakovanie všetkým, ktorí prispeli na tento účel.

(mp)

„Dáva sa na známost“ po novom

Z dediny zmiznú stĺpy a množstvo káblor

Starší ľudia si to pamätajú – každá dedina mala svojho hlásnika, niektoré i takých, ktorým nebolo veľmi rozumieť, ale i takých, ktorí si radi vymýšľali. Trúbky hlásnikov a ich hlasivky nahradili v polovici minulého storočia reproduktory, obce ich povešali na stĺpy pospájali káblami a obecné hlásenia sa šírili z rozhlasovne obecného úradu. V našej obci by onedlho mali zmiznúť stĺpy miestneho rozhlasu i káble, reproduktory technici, po dohode s energetikmi, premontujú na

stĺpy verejného osvetlenia a napoja i na jeho káble. Obec sa tak zbaví množstva kovových stĺpov a jednej drôtovej siete. Jedinou „chybou krásy“ bude to, že v prípade hlásenia v noci, keď bude zapnuté verejné osvetlenie, bude ho treba na dobu hlásenia vypnúť. Z obecného úradu odišla žiadosť o finančnú podporu projektu na Ministerstvo financií SR. Vlani obec vyčlenila zo svojho rozpočtu na túto prestavbu miestneho rozhlasu 100 tisíc Sk, tento rok 200 tisíc Sk.

(IV)

A život ide ďalej...

Od začiatku roka sa

narodili:

Sofia Jurinová, č. d. 94
Kristína Hrubošová, č. d. 253
Eva Žmijáková, č. d. 346

zomreli:

Apolónia Žofiaková
Ľudovít Hrubos
Pavol Ondroš
Jozef Petrek
František Taraj
Margita Hrubošová
Jozef Vojtaššák

zosobášili

Jana Kovalčíková
a Karol Feriančík

Mária Vidiečanová
a Michal Hrušoš

Pavlína Hajdučiaková
a Dominik Škerda

Katarána Kovalčíková
a Ján Botka

Denisa Juráňová
a Matúš Petrášek

Máme vraj celkom peknú históriu

Habovka si tento rok pripomína 415. výročie prvej písomnej zmienky o obci. Andrej Kavuljak v Historickom miestopise Oravy o jej počiatkoch píše, že prvý raz sa

spomína v daňových súpisoch v roku 1593 medzi dedinami Oravského hradu, ktoré sa stavajú na drsných a veľmi hornatých miestach a nedávajú zemepánovi nijaké poplatky...

„Už niekoľko rokov sa pokúšame zohnať z ministerstva kultúry peniaze na knižné spracovanie história našej obce,“ hovorí Ján Taraj. „Dostali sme však iba 30 tisíc Sk, na vydanie monografie potrebujeme okolo 400 tisíc Sk. Históriu nám začala spracovať Soňa Mat'ugová, riaditeľka dolnokubínskej pobočky Štátneho archívu v Bytči. Je spoluautorkou viacerých monografií oravských obcí a ako uviedla, máme celkom peknú históriu.“ Ako zvykne hovorí, pre vydanie monografie fakty v archivoch nestačia, treba íst medzi ľudí.

(lv)

Máte staré fotky?

Tento rok pripravujeme monografie obce Habovka. Okrem materiálov zo štátneho archívu, kroniky obce, bude skupina tvorcov tohto jedinečného die-la potrebovať najmä staršie fotografie. Preto vyzývame obyvateľov obce, aby si pripravili fotografie z rôznych príležitostí, osláv, svadieb, pohrebov atď. Materiál budú zhromažďovať a kopirovať poverení pracovníci z obecného úradu. Fotografie vám vrátia v neporušenom stave. Zbierka bude prebiehať počas prázdnin a bude vyhlásená obecným rozhlasom. Všetkým, ktorí sa budú podieľať na monografii obce Habovka srdečne vopred d'akujeme. Akékoľvek otázky vám zodpovedia pracovníci obecného úradu.

(pl)

Fakty v archívoch nestačia, treba íst medzi ľudí

Hovoríme so Soňou Mat'ugovou, riaditeľkou dolnokubínskej pobočky Štátneho archívu v Bytči. Je spoluautorkou viacerých monografií oravských obcí.

Čo by mala monografia obce obsahovať?

„Určite popis fauny a flóry, teda prírodné pomery, históriu jednotlivých období, dejiny kultúry, školstva, cirkvi, spoločenských organizácií, etnografickú časť, predstavenie významných rodákov, samozrejme, podľa charakteru dediny aj iné kapitoly, napr. plátenietvo, pltnictvo, trhovníctvo... A hlavne sú dnešné moderné monografie o ľuďoch, ich živote, o ich prispôsobovaní sa dobe...“

Je v archívoch dostatok údajov o histórii obci?

„Pomerne dosť, ale to nestačí. Každá dedina má svoj vlastný kolorit, osobitné črtu, každá mala svoje nepísané zákony, zvyky, pravidlá, ktoré obyvatelia dediny dodržiaval, rešpektovali a dedili. Mnohé veci nie sú v archívoch, sú roztrúsené iba ako čriepky v rôznych novinách, v mnohom sú tvorcovia odkázani na spomienky ľudí. Dobrý historik

musí rozdiely jednotlivých obcí a miest poznáť. Nemôže sa stať, že čitateľ po prečítaní troch monografií povie: Všetky sú na jedno kopyto.“

monografiu, musia íst do obce, do domov, k rodinám, musia spoznať rody. Tak objavia veci, o akých ani nesnivali, objavia súvislosti k archívnym faktom.

Ako vyzerá výskum pre vydanie monografie?

„Monografia sa dá napsať aj z archívnych materiálov, z tlače, bez komunikácie s ľuďmi. Ale to nie je ono! Nielen odborníci, ale aj ľudia by, čítajúc monografiu svojej obce, vycitili povrchnosť práce, mnohé veci by chýbali. Keď chcú autori vydáť dobrú

Vybudovať si však dôveru je náročné. Nielen materiálne veci si ľudia chránia, chránia a opatrujú si aj spomienky na predkov, historické listiny, dokumenty, fotografie. Napríklad jeden pán uchovával doma listiny o majetkových prevodoch z roku 1730, až keď získal dôveru v prácu kronikára a historika, požičal nám ich.“

Obsah monografií vydaných po roku 1989 sa výrazne zmenil.

„Určite. Hoci kedysi mala na živote v dedine výrazný vplyv cirkev, autori sa o duchovnom živote a dejinách cirkvi v publikácii nemohli zmieňovať. Tiež neboli záujem písat o ľuďoch, ktorí prekročili hranice obce a niečo vo svete znamenali...“

Majú ľudia vo všeobecnosti záujem o históriu?

„Dnes nastal veľký boom v zistovaní si svojich rodokmeňov, ďalší výhľadávajú informácie o rodoch a ľuďoch, ktorí žili v dedinách žili. Na to máme niektoré archívne dokumenty už od 17. storočia, od 19. storočia aj pravidelné sčítania obyvateľov, z mnohých urbárskych kníh sa dá všeličo zistíť o ľuďoch, žijúcich pred mnohými rokmi v konkrétnych domoch, hospodáriacich na konkrétnych roliach, kto sa kde vystáhal, aký majetok mal... To ľudí zaujima.“

In: Región žurnál (lv)

Tisícky píšťal zjednocujú prosby a vd'aku

Organ by hral aj sám

Organ do habovského kostola postavila firma Varhany-Rieger v Krnove, kolaudovaný a posvätený bol 23. decembra 1972. Má 1918 píšťal v 20 registroch. Stál okolo 500 tisíc Kčs, na jeho stavbu prispeli veriaci z Habovky, čiastočne pomohli aj rodáci žijúci v Kanade a Austrálii. Len pre porovnanie, najväčší organ na svete je v americkom Atlantic City, má 336 registrov a cez 33 000 píšťal, najväčšia píšťala je 19,5m dlhá a má prierez v labiu 1x1 meter. Habovský organ je však tiež v niečom výnimočný - dokáže hrať aj sám! Pri oprave a rekonštrukcii organu pred piatimi rokmi sa pod vedením správca farnosti Jozefa Sviteka vymenilo pneumatické ovládanie za elektronické. Hrací stôl je doplnený o riadiaci počítač, natiahli sa elektrické vodiče ku k elektromagnetom, ktoré nahradili pneumatické vankúšiky, ktoré bolí poruchové. Privádzanie vzduchu do píšťal je teda ovládané elektronikou. Aby organ dokázal hrať aj sám, k tomu slúži nahrávač,

skladbu niekto zahrá a počítač si sled stláčania kláves zapamäta. Potom stačí spustiť skladbu z počítača... Ako nám však organisti povedali, túto možnosť využívajú len vo výnimočných prípadoch, napríklad pri svadobnom pochode. „Keď vedia hrať, nech hrajú, alebo nech sa učia,“ skonštatoval správca farnosti.

Za organ sadli deti

Keď skončil rechtorovanie dlhorčný organista staručký Jozef Bažík zo Zuberca, po pári rokoch aj Štefan Bažík z Habovky a na štúdiá odišiel aj Stanislav Bebej, správca farnosti v Habovke Jozef Svitek zveril kráľovský nástroj do rúk vtedy ešte len deťom. Bolo to pred šiestimi rokmi, Baja a Dada boli šiestačky, Nat'siedmačka a Mišo ôsmak.

„Sú mali, nebudú to vedieť, iba čo pokazia organ,“ nechceli akceptovať malých klaviristov, žiakov Základnej umeleckej školy, viacerí Habovčania. „Deti nedôvera trocha demotivovala, ale prešli cez toto ľahké obdobie hrdinsky, pretrpeli a teraz sú

dobrí, sú profesionáli a ja by som nemenil,“ dodáva Jozef Svitek. Presbytérium a chórus dnes ladia. „Sme na rovnakej vlnovej dĺžke, a snažíme sa držať i tú tónovú výšku. Zvykli sme si na seba, veľa vecí sme museli na seba zmeniť, ale teraz je to ideálne. Niekedy ich možno skritizujem, ale som šťastný, že ich mám.“

Naše spevy, prosby, žalmy, vďaky sprevádzajú organe 17-ročná Barbora Gazdová, jej rovesníčka Dagmara Jandurová, 19-ročný Michal Ondroš a 18-ročná Natália Tekelová. Ako mladí organisti hovoria, organovanie ich baví, a aj napína. Radosťou je pre nich

Sú ozdobou najväčších svetových katedrál, ale i malých kostolíkov na Orave. A hoci ich úloha v nich je veľká, a sú úchvatné aj stavbou, otáčame sa k nim chrbotom. Sú v nich tisícky píšťal vyludzujúcich najrôznejšie tóny. Najmenšia píšťala na svete má len niekoľko milimetrov, najväčšia je dlhá takmer 20 metrov. Každá má v hudobnom „stroji“ svoje presné miesto. Hovoríme o organoch. Je to snáď jediný hudobný nástroj, ktorý znie aspoň raz týždenne v každej dedinke, dokáže vylúdiť tóny flauty, hoboja, trumpty, klarinetu, rôznych rohov... Aj pre to zjednotenie zvukov rôznych farieb sa mu hovorí, že je to kráľovský nástroj.

hrať hlavne v nedele a sviatky, keď je plný kostol ľudí a keď všetci spievajú. „Či ľudia spievajú s organom? Ako kedy, musíme sa prispôsobovať. Dakdy by bolo treba mať aj tri uši, treba počúvať ľudí dole, chlapov na chóre a k tomu organ. A, vlastne, ešte aj pána farára...“

Presedlanie z klavíra na organ nebolo pre klaviristov jednoduché, tvrdia tí, ktorí už dnes zvládajú oba nástroje. „Najťažšie snáď bolo zvyknúť si viazať tóny. Klavír totiž, keď hráč brnkne na kláves a pustí, struna hrá ďalej, doznieva. Keď však uvoľní kláves na organe, zvuk okamžite stichne.“

Najstarší organ na Orave je na Oravskom hrade, môže mať okolo tristo rokov. V evanjelickom kostole vo Veličnej postavil organ Samuel Wagner v roku 1864, v Zubrohlave organár Pažický v období 1794 – 1820, ale pôvodná je iba skriňa, nástrojová časť je vymenená. Starý organ majú i vo Vasiľove, je však momentálne rozobratý, no a historický hudobný nástroj aj dnes dokáže zaniesť v kostolíku zo Zábreže postavenom v Múzeu oravskej dediny. Najmladším je zas organ v Štefanove nad Oravou, postavil ho pred piatimi rokmi Štefan Tyrol z Oravskej Polhory, z jeho dielne vzišiel predtým i organ v Pucove, do neho však osadił niektoré zachovalé píšťaly pôvodného nástroja.

Svätú omšu sprevádzajú aj speváčky, žalmistky, z chóru môžeme počuť hlas Darinky Jandurovej, Michaely Jurčovej, Magdalény Lajčinovej, Adriány Pilarčíkovej či Veroniky Tekelovej. Chod kostola i svätej omše zabezpečuje už päť rokov zo zákulisia - sakristie kostolník Stano Pauko.

Tajnôstky z chórusu

Ako sme sa dozvedeli od organistov, radšej hrajú podľa nôt, lebo, ako hovoria, istota je istota. Už však zažili trapas, keď ľudia začali spievať Glória a oni nemali nájdené noty. Vieme tiež, že sú najradšej, keď môžu knazom udať tón oni. A aj to, že im vôbec vraj nevadí, že ich ľudia dole v kostole nevidia, skôr im vadí keď sa pomýlia, vtedy mnohí na chóre na nich upriú vyčítavý pohľad.

Prezradili tiež, že aj keď na klavír začali chodiť dobrovoľne ešte v škôlke, neraz chceli noty

zavesiť na klinec, no vždy zošity so skladbami otvorili opäť. Priznali aj niekoľko oblúbených pesničiek, ktoré radi hrávajú. Dada má rada "Ty si Pane v každom chráme" a "Tichá noc", Mišo zas "Raduj sa Cirkev Kristova" a "K Márii voláme". Baju poteší pieseň "Nepochopiteľné nesmirne tajomstvo", ako aj "Anjelským pozdravením zvon sa ozýva", no a Nat'a vraj rada hrá "Zaznejte piesňou údolia", (túto pieseň má rád aj p. farár) a "Ach, láска preveľká"... A či v kostole aj improvizujú? „Keď sa pomýlime,“ nesmelo dodali.

Štyria habovskí organisti sú aj klavírni umelci, a teda neovádajú len skladby podľa jednotného katolíckeho spevnička. Bach patrí medzi oblúbených skladateľov Miša, Baja si rada zahrá na klavír Chopina, Dada zas Griega...

Vďaka za obetavosť

Všetci organisti, ale aj ďalší, ktorí sú dnes neodmysliteľnou

súčasťou svätyň omší, ktorí spevom a hudbou vypravujú aj ľudí do manželského života, či na cintorín si zaslúžia obdiv. Predovšetkým pre ich obetavosť. Pre hodiny strávené prípravou, nácvikom, liturgic-kými kurzami. Pre každodennú účasť na bohoslužbách, pre dotváranie atmosféry v kostole. Ich práca je často ľuďmi nedocenená. Odmenou mladým, ktorí sú súčasťou bohoslužieb, ale aj ich technického zabezpečenia bývajú výlety. Organizátorom je pán farár Jozef Svitek. „Je to malická náhrada za ich obetavosť,“ hovorí. Mladí Habovčania tak spoznávali Prahu, Svätú Horu u Příbrami, množstvop hradov zámkov, Bardejov, Čen-stochovú, Jastrabiu Góru pri Gdaňsku v Poľsku. Občas zájdu do divadla, v zime lyžujú... Keď majú preležitosť, sadnú si za organ aj vo svete. „Každý nástroj má svoj «charakter», ale doma je doma,“ tvrdia.

(IV)

Biblická olympiáda

Vítazstvo z krajského kola Biblickej olympiády priniesli začiatkom júna do farnosti Barbora Gazdová a Mária Jantolová, členky habovského spoločenstva Združenia mariánskej mládeže, v národnom kole skončili štvrté.

Úspešne v tejto aktivite si počívali aj dvojica Veronika Leginusová a Lenka Tarajová, ktoré vyhrali pre ich kategóriu najvyššiu krajskú súťaž. Do biblickej olympiády, ktorej podstatu tvorilo preverenie vedomostí z Evanjelia podľa Matúša a komentára ku Katechizmu Katolíckej cirkvi od biskupa Mons. Rudolfa Baláža. Boh nie je samotár, sa zapojili aj Darina Jandurová a Dagmar Jandurová, ako aj Matúš Štech a Eliška Michalcová.

Cieľom Združenia mariánskej mládeže je na žiadosť Panny Márie zachraňovať deti a mládež každej doby. Spoločenstvo ktoré vzniklo už v roku 1830 v Paríži a postupne sa rozšírilo do celého sveta, cíti ohrozenosť týchto skupín, uvedomuje si, že z nich raz vyrastú ľudia s pocitom zodpovednosti za budúci vývoj a smerovanie sveta, mali by rozlišovať medzi dobrým a zlým a mali by mať ochotu a vôle postaviť sa na stranu dobra.

(IV)

Z kuchyne života

Keby raz ktori pomiešal múku s octom a pridal do toho dva strúčky cesnaku, sacharin, muškát, tvaroh a štipku horca, bolo by to tiež jedlo, ibaže, kto by ho jedol!

A predsa sa stáva, že si tak miešame, narábame s ľuďmi len podľa čejsi chuti, ani len nenazrúc do kuchárskej knihy.

Že vám to nechutí? Nuž, prosím, prepáčte. Pokúsim sa znova. Vajíčka, droždie, smotana a ten horec, dva strúčky cesnaku a pomazať to medom, upečieme si my, čo sa nám práve zachce. A tak si pečieme, kým nám neprihára.

(dž)

Prvé záznamy o organe ako hudobnom nástroji pochádzajú ešte zo stredoveku. Jediná podoba s dnešným však bola vtedy v tom, že zdrojom zvuku boli pišťaly. V rannom stredoveku boli oblúbeným svetským nástrojom, používaným hlavne na kniežacích dvoroch. Podľa nezaručených správ zaviedol organ do chrámu pápež Vitalian v polovici 7. storočia. V tej dobe však skôr udávali tón, alebo hrali len veľmi pomalé melódie. Odvtedy sa však vyvinuli v dokonalé hudobné stroje. Obzrite sa v kostoloch dozadu. Je tam skvost, zvukovo osadený práve do toho priestoru a bude tam, nie mlčky, po celú dobu svojej existencie.

Desať mesiacov ubehlo ako voda... Školský rok sa skončil.

Žiaci vymeškali za školský rok viac ako 10 tisíc vyučovacích hodín

Konečne prišiel ten deň. Po slávnostnej svätej omši, prihovore starostu obce a riaditeľa školy, po rozlúčkových slovách a piesňach deviatakovi, si žiaci našej školy z rúk svojich triednych učiteľiek prevzali vysvedčenie.

Chodby školy stíchli. Sú prázdniny.

Len krátke obhliadnutie za desiatimi mesiacmi, ktoré ubehli ako voda.

Základnú školu s materskou školou v Habovke navštievovalo tento školský rok 184 žiakov. Traja žiaci sú z Oravského Bieleho Potoka, jedna žiačka zo Zverovky, ostatní sú z Habovky.

Žiaci mali možnosť navštievoať ĽŠU Nižná – hru na husle, klavír.

Pri škole pracovalo 17 záujmových útvarov.

Prospech

Na konci školského roku zo 184 žiakov školy prospelo 179 žiakov, neprospleli 5 žiaci. V ročníkoch 1. – 4. prospeli všetci žiaci, v 6. ročníku neprospleli dva žiaci – jeden zo slovenského jazyka (SJ) a jeden z matematiky (M).

V 7. ročníku neprospleli dva žiaci, obaja kvôli SJ, v 8. ročníku jeden žiak, tiež zo SJ. Všetci žiaci budú 26. augusta robiť opravné skúsky.

Správanie

Priestupky proti školskému poriadku, časté zabúdanie školských pomôcok a ne-písanie domácich úloh, to boli najčastejšie priestupky za III. a IV. štvrt'roku. Keďže upozornenia na porušenie školského poriadku boli rodičom zaslané na konci tretieho štvrt'roka a závažnejšie priestupky sa nevyskytli, na konci školského roka nebola daná žiadnomu žiakovi znižená známka zo správania.

Dochádzka

Žiaci vymeškali za celý školský rok 10 066 vyučovacích hodín, čo prestavuje 54,7 hodiny na žiaka. Všetky hodiny boli ospravedlnené.

Úspechy

Počas celého školského roka sa žiaci zapájali do športových a vedomostných súťaží a olympiád. Základná škola dosiahla viacero popredných umiestnení:

Michaela Tekelová 1. miesto OK Šaliansky Maťko; Zuzana Pilarčíková 1. miesto OK Šaliansky Maťko; Zuzana Pilarčíková 3. miesto KK Šaliansky Maťko; Michaela Tekelová 2. miesto OK Hviezdoslavov Kubin; Matej Pilarčík 3. miesto OK Pytagoriáda; Bibiána Lajčinová 3. miesto OK Matematická

olympiáda; Bibiána Lajčinová 1. miesto OK AJ; Bibiána Lajčinová 7. miesto KK AJ.

Jakub Knaperek 1. miesto OK streľba zo vzduchovky; Ján Hajdučák 2. miesto OK streľba zo vzduchovky; Maroš Vitanovec 3. miesto OK streľba zo vzduchovky; Jozef Tekel 1. miesto OK cezpoľný beh; Martin Hurták 1. miesto OK cezpoľný beh; Maroš Vitanovec 1. miesto OK cezpoľný beh; Dominik Jandura 1. miesto OK atletika - skok do diaľky; Šimon Jandura 1. miesto OK atletika - hod kriketovou loptičkou; Petra Pilárová 2. miesto OK atletika – skok do diaľky; Jana Juráňová 2. miesto OK atletika – hod kriketovou loptičkou; Simona Klimeková 3. miesto OK atletika – beh na 800m; Maroš Vitanovec 3. miesto OK atletika beh na 300m; Dominik Juráň 2. miesto

OK atletika – skok do diaľky.

Mária Jantolová 1. miesto OK Biblická olympiáda; Darina Jandurová 2. miesto OK Biblická olympiáda; Veronika Leginusová 1. miesto OK Biblická olympiáda; Lenka Tarajová 1. miesto OK Biblická olympiáda; Mária Jantolová 1. miesto KK Biblická olympiáda; Mária Jantolová 4. miesto Biblická olympiáda - celoslovenské kolo; Veronika Leginusová 1. miesto KK Biblická olympiáda; Lenka Tarajová 1. miesto KK Biblická olympiáda.

A celkom na koniec v tomto školskom roku diplomy nedostávali len žiaci za výsledky vo vedomostných a športových súťažiach, za výborný prospech a vzorné správanie. Originálny diplom od deviatakovi dostali všetci učitelia ako spomienku a ocenenie.

(mp)

Zasmejme sa na prázdniny

☺ Hovorí matka synčekovi:

- Jožko, napiš starej mame na meniny. Ale daj si záležať, aby tam neboli chyby!

- Vieš čo, mami? Ja jej radšej zatelefonujem.

☺ - Vieš prečo dostaneš bitku? Pretože si udrel chlapca,

který je menší od teba.

- A ja som si mysel, že preto, že som menší od teba.

☺ - Ty vravíš, Ferko, že si bol včera ľažko chorý? – pýta sa učiteľ. – Lenže ja som ľa videl, ako si sa viezol na bicykli.

- No, áno, šiel som si práve po lekára.

☺ Ako sa voláš? - pýta sa riaditeľ žiaka, ktorý rozobil na chodbe okno.

- Ján Hlobovica.

- A do ktorej triedy chodíš?

- Do siedmej bé.

Riaditeľ si to zapisal do notesa, prišiel za triednym učiteľom do siedmej bé a celú vec oznámil. A tam zistil, že nijaký Hlobovica v tej triede nie je.

- Ako je to možné? – čudoval sa. – veď som si to dobre zapísal.

Toľko kriku? Ved' riešenie je jednoduché!

Takí sme frajeri - pod rúškom anonymity popíšeme hocičo. Diskusie na internete sú na takéto frajeriny ako stvorené. Nech sa už za menom „mama“, ale aj mnohými inými, skrýva ktokoľvek, nedá sa na ich príspevky do diskusie na internetovej

Internetovú diskusiu na tému dodržiavania otváracej doby pohostinných zariadení v Habovke založil pisatel s menom „matka“, keď 16. júna napísal: „Je načase aby Boston a ostatné krčmy v Habovke zrušili, lebo sa tam ničia naše deti, namiesto toho by mohli byť iné aktivity bez alkoholu. Ocenila by som aspoň dodržiavanie otváracích hodín - podľa VZN obce všetky by mali byť otvorené len do 24.00 hod. Pýtam sa poslancov, kto je zodpovedný za poriadok v dedine, resp. dodržiavanie otváracích hodín, nakoľko všetky zariadenia v Habovke nedodržiavajú toto VZN.“

„Neviem, prečo sa pýtaš poslancov, podľa mňa je zodpovednosť na starostovi, ved' berie pekné peniaze,“ zareagoval ktosi ihneď, ďalší pridal, že je na zaplakanie, ako sa baví naša mládež.

Pinkanie zo strany na stranu

A potom to už na stránke bežalo ako na ping-pongovom stole.

Strana opozície: Ak by nemali deti možnosť zabávať sa v Habovke, chodili by inde a neprišli by domov o tretej, ale až aj o šiestej ráno...

Strana matky: Je úbohé, že na úkor skazy našich detí sme schopní zarábať... Je trošku podozrivé, kto je majiteľom Bostonu a kto prevádzkárku v Pizza pube.

Strana opozície: Nechápem prečo sa staráte do iných ľudí a rodičov, a ako viete aká je zábava v Bostonе o takom čase? Chodite to tam špehovať? A načo, keď tam nie je vaše dieťa? Fakt nerozumiem... Povedzte mi, kde už len sa dodržujú hodiny do 24.00 hod? Ved' keď je zábava, tak jasné

že aspoň do 04.00 hod...

Strana matky: Išlo mi len o to, že keď niekto nemusí rešpektovať VZN prijaté Obecným zastupiteľstvom o otváracích hodinách, tak potom nemusím ani ja rešpektovať VZN o platení daní...

Strana opozície: Matka je jednoducho zatrpknutá stará baba, čo ani nevie, čo piše, odsudzuje všetko a všetkých, však ak vaše ratolesti tam nechodia, ako môžete vediet', ako to tam v noci vyzerá, alebo snáď tam chodíte vy?

Tiež opozícia: Naši turisti sa vždy pýtajú, kde sa majú ísiť zabaviť a všetci ich vždy posielajú do bostonu. Keď v bostonе nie je zábava celý pôst a advent, tak to nedokážu pochopíť. Povedzte mi, čo je na tom zlé, keď celá dedina žije z cestovného ruchu, ale jediné, čo robí pre tých turistov je, že nakúpi posteles a ostatné je už vedľajšie. Ved' by sme mali podporovať všetku kultúru a využitie v dedine. A nie všetko zakázať. Aj mladí sa potrebujú zabaviť. A je pravda, že ak nie je nič u nás, tak pôjdu ďalej. A vrátia sa až neskoro ráno prvými autobusmi (ak sa vôbec vrátia na druhý deň).

Opäť matka: Neviem, čo je zlé na tom a vadi niektorým mladým, keď sa piše o tom, aby sa dodržiavalí zákony obce, tzn. dodržiavať otváracie hodiny v pohostinných zariadeniach. Ved' do 24.00 h je dosť času na zábavu aj na občerstvenie. Mimo sezóny turisti ani nie sú v Habovke, ale v bostonе alebo v pizzérii je pomaly každý víkend zábava do rána. Očakávala som reakcie poslancov, resp. starostu, aké páky má obec na toto porušovanie obecného zákona a ak nemá žiadne, aký význam má potom obecné zastupiteľstvo v obci.

stránke obce nereagovať. Keďže do knihy návštev zverejnenej na internetovej stránke obce Habovka môže nazrieť ktokoľvek na celom svete, chceme ju predstaviť aj Habovčanom, ktorí internetové pripojenie nemajú.

Bič upletli, ale neplieska

Toľko kriku okolo problému, ktorý je jednoducho riešiteľný? Ak sa vrátime na začiatok diskusie, išlo v prvom rade o dodržiavanie otváracích hodín. Toto sa nedá ustriechnuť? Dovolime si zacitovať zo Všeobecne záväzného nariadenia obce Habovka č. 6/2007 o pravidlách času predaja v obchodoch a času prevádzky služieb na území obce. Teda aj v toľko spomínanom Bostonе či v Pizza pube.

Všeobecný čas predaja a všeobecný čas prevádzky služieb v prevádzkarniach obchodu a služieb sa stanovuje nasledovne:

V pondelok až štvrtok od 6.00 h do 23.00 h

V piatok a sobotu od 6.00 h do 24.00 h V nedel'u od 11.30 h do 24.00 h V nedel'u: predajne potravín od 8.00 h do 18.00 h

V rámci tohto času si podnikateľský subjekt stanoví prevádzkový čas pre každú prevádzku.

V čase mimo času určeného v článku 3 ods. 1 tohto nariadenia môže prevádzkovateľ poskytovať služby na základe osobitného povolenia obce. Osobitné povolenie dostane len žiadateľ schopný garantovať nerušenie nočného kludu pri predĺženej prevádzke a to po prerokovaní a odsúhlásení v obecnom zastupiteľstve a to skúšobne na dobu dvoch mesiacov.

V prípade organizovania kultúrneho podujatia v prevádzke – hudobné a tanečné produkcie, tanečné zábavy a iné akcie v oblasti spoločenskej zábavy – je prevádzkovateľ povinný písomne označiť zámer

zorganizovať podujatie Obecnému úradu.

Žiadosť o jednorázové predĺženie prevádzkového času z dôvodu konania svadby a pod. sa podáva obci, a to najneskôr 5 dní pred konaním akcie. O takejto žiadosti rozhoduje starosta obce. Toľko zákon obce!

Bič by plieskať mohol

A čo je dôležité, a čo môže situáciu riešiť je kontrolná činnosť: Kontrolnú činnosť nad dodržiavaním tohto VZN vykonávajú:

a) poslanci Obecného zastupiteľstva v Habovke,

b) starosta obce,

c) zamestnanci Obecného úradu poverení písomne starostom obce alebo uznesením obecného zastupiteľstva.

A čo je ešte lepším bičom nad dodržiavaním zákonov sú sankcie. Poslanci navrhli, schválili a starosta podpísal aj článok 5, v ktorom je jasne napisané: Pri porušení tohto VZN môže uložiť starosta obce právnickej alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie pokutu do výšky 200 000 Sk!

(iv)

PARADOX:

„Otváracie hodiny od 15.00 - 02.00 hod.“

Zdroj: reklamná tabuľa

Vlani vraj bolo blata až príliš

Občianske združenie Habovský kardan zorganizovalo 31. mája stretnutie účastníkov predchádzajúcich ročníkov súťaže podomácky vyrobených traktorov. Ako nám povedal riaditeľ súťaže Peter Bebej, cieľom zvolania takého stretnutia bolo zistit názory priamych aktérov na

organizáciu súťaže, vypočuť si návrhy na jej vylepšenie, či udržanie si diváckeho záujmu.

O minulosti i budúcnosti súťaže hovorilo takmer 30 domácich majstrov, ktorí si traktor sami vyrobili, i s ním na Grúni pretekali. Na konci stretnutia hostia vyplnili dotazníky, ktorým organizátori zisťovali spokojnosť

s organizáciou súťaže, jej úrovňou, porovnania s podobnými súťažami v iných obciach, názor na jednotlivé disciplíny. Vyplnené dotazníky taktiež obsahovali návrhy do budúcych ročníkov súťaže.

Takmer všetci hostia sa v dotazníkoch uviedli, že habovský kardan je najlepšie zorganizovaná súťaž spomedzi

obdobných na Slovensku. „Zaznamenali sme však aj trocha kritiky, niektorým sa vlaňajšie bahno nepáčilo a ani orba,“ priznal riaditeľ súťaže Peter Bebej. „Všetci sa zhodli v tom, že treba dbať najviac na bezpečnosť súťaže, počas pretekov zverejňovať priebežné výsledky a prepracovať niektoré súťažné disciplíny.“ (pl)

Kniha návštev? Anonymná diskusia?

“Čo si navaríme doma v kuchyni, nevynášajme vonku. Môžeme vyjsť na smiech.”

21. storočie je plné moderných, nadčasových výdobytkov sveta. Našou bežnou súčasťou každodenného života sa stali počítače, internet, e-mail, čítanie rôznych noviniek a správ, prispievanie do diskusných fórum?

Čo je to diskusné fórum?

Fórum je čosi ako virtuálny priestor, kde môžu ľudia vyjadriť svoj názor, napísat', čo si o danej problematike myslia. Podľa nastavenia sa ľudia môžu alebo nemusia registrovať.

Anonymita

A práve tu je kameň úrazu – ľudia v dnešnej dobe čoraz viac využívajú (ne)výhody anonymity na diskusných fórch. Veľa ľudí sa skrýva, hanbi sa podpísat' pod to, čo

napsali. A prečo? V mnohých prípadoch ide o hanlivé, vulgárne vyjadrenia, tak prečo by to robili?! (čest výnimkám). Áno, súhlasime, že na jednej strane treba poukázať na rôzne problémy, ale na druhej strane si treba uvedomiť i ten fakt, že diskusné fóra, tak ako všetko čo sa nachádza na internete je voľne prístupné všetkým ľuďom, t.j. nielen tým, ktorí ho napísali, ale i tým, ktorí si ho nájdú cez rôzne internetové vyhľadávače (Google, Yahoo, Zoznam, Centrum...).

Reklama

Internet je celosvetový fenomén a preto si treba uvedomiť, že všetky príspevky (nielen tie zlé, ale i dobré) si môže kedykoľvek a ktokoľvek

pozrieť (aj keď my sme už na ne dávno zabudli). Rovnako treba myslieť i na spojenie diskusných fór a jednotlivých príspevkov s reklamou, či je pozitívna alebo negatívna, závisí iba od uvedených príspevkov.

Sumár: Kniha návštev na stránke www.habovka.sk

Každé fórum, rovnako i naša Kniha návštev, je priestorom pre vyjadrenie názorov ľudi, či už obyvateľov, turistov alebo návštevníkov našej obce. Ktokoľvek tu môže prispiť a je len a len na vás, či to bude v kladnom alebo zápornom význame. Netreba však zabúdať, že práve internet je celosvetovým fenoménom a preto sa ku každému

príspevku môže dostať ktokoľvek a kedykoľvek.

Kniha návštev vznikla s tým najlepším úmyslom prezentácie našej obce, napríklad pre písanie odkazov od návštevníkov, ktorým sa u nás páčilo a preto využime tento virtuálny priestor ku pozitívnej reklame Habovky. Urobme ju atraktívnu pre všetkých, ktorí majú o návštive Roháčov či okolia záujem.

Prezentujme sa tu ako ľudia na patičnej kultúrnej výške, ktorí vedia riešiť problémy na miestach na to určených, napr. na zasadnutiach obecného zastupiteľstva.

Správcovia www.habovka.sk
P. Leginus a M. Jandura

Po vedomosti chodia aj do lesa

Povedz mi - a ja zabudnem, ukáž mi - a ja si zapamätám, nechaj ma konať - a ja pochopím...

Vzbudiť záujem o územie Tatranského národného parku, aby ľudia pochopili jeho jedinečnosť a vzácnosť sa snažia Štátne lesy TANAPu spoluprácou so školami. Poznanie územia je totiž jeden z predpokladov dobrého vzťahu k nemu. Cieľovou skupinou Odboru prác celospoločenského významu, ktorý aktivity koordinuje sú žiaci a učitelia miestnych základných škôl.

„Približne pred piatimi rokmi sa nám podarilo dať tejto činnosti kvalitnejšiu podobu,“ hovorí Michal Gazda zo ŠL TANAPu. „Využili sme ponuku Národného lesníckeho centra vo Zvolene a na rekvalifikačný kurz Lesná pedagogika sme poslali aj našich pracovníkov. Počas deviatich dní kurzu získali absolventi základné vedomosti o pedagogike, komunikácii, vývoji detí v rôznom veku, no aj praktické zručnosti, ktoré si so školákm mohli precvičiť priamo na kurze.“ Každý z vyškolených pracovníkov sa

po dohode s riaditeľstvami škôl v mieste bydliska alebo pracoviska má možnosť venovať žiakom od druhej do deviatej triedy. V súčasnosti majú ŠL TANAPu dve desiatky lesných pedagógov. V školskom roku 2006/2007 spolupracovali s viac ako 580 žiakmi z 27 školských tried z 19 základných škôl.

Lesná pedagogika sa po prvýkrát udomácnila v nemecky hovoriacich krajinách (Waldpädagogik) odkiaľ sa postupne dostávala aj na Slovensko. Pod pojmom lesná pedagogika sa skrývajú rôzne spôsoby prezentácie a výučby, pomocou ktorých školákom no i laickej verejnosti približujú lesníci tému lesa a prírody všeobecne. Podstatou takejto formy učenia sú ekohry, či inak povedané zážitkové učenie. Teda učenie pomocou zážitku. Jeho podstata by sa dala charakterizovať aj sloganom: Povedz mi - a ja zabudnem, ukáž mi - a ja si zapamätám, nechaj ma konať - a ja pochopím.

Účastník ekohier sám prichádza na riešenia, čo je veľmi dôležité pre zapamäteľnosť až osvojenie si javu. „Veľmi vhodné je zážitkové učenie urobiť s deťmi na úplný začiatok spolupráce - deťom sa tak dá lepšia štartovacia pozícia pre vnímanie ďalších nasledujúcich stretnutí, pričom sa odbúrajú aj medziľudske bariéry,“ vysvetluje Michal Gazda. „Pri ekohráčach účastník zapája nielen zrak, ale aj ostatné zmysly, ako čuch, hmat, sluch a chut. Po absolvovaní ekohier sa u žiakov zlepšuje vnímanie detailov v prírode. Formami práce sú zväčša prednášky, vychádzky do lesa, vysokohorské túry, besedy, výstavy, vyskúšali sme pobytu na chate, súťaže. Osvedčilo sa nám aj používanie rôznych pracovných listov, ktoré nábadajú žiakov samostatne pracovať.“ Podľa lesných pedagógov medzi zásady práce so školami patri predovšetkým konkrétnosť, konkrétny lesný pedagóg má na starosti konkrétnu triedu

z miestnej základnej školy. Dôležitá je i pravidelnosť stretnutí, približne šesť stretnutí počas školského roka s tou istou triedou, a aj primeranost, teda používanie výrazových prostriedkov primeraných veku žiakov. „Menej je niekedy viac, nezahrňame školákov množstvom informácií, ale zdôrazňujeme podstatu.“ Pre názornosť a živosť sa používajú prvky zážitkového učenia.

Pri stretnutiach je nevyhnutná i prítomnosť učiteľa, ktorý pôsobi ako pedagogický dozor, zároveň však pomáha zorganizovať dopravu, dbá na bezpečnosť žiakov, ale aj ako učiteľ, ktorý sa snaží skvítiť učivo nadobudnuté v triede s informáiami a zážitkami získanými v lese.

Každoročným ukončením spolupráce so žiakmi počas jedného školského roka je súťaž Putovná sova, v ktorej si hravou formou navzájom preveria nadobudnuté vedomosti.

Michal Gazda

Darmošľap našliapal stovky km – nie darmo

Turistický oddiel Darmošľap každoročne poriada niekoľko zaujímavých, menej náročných výstupov na okolité kopce a rôzne cyklotúry pre rôzne vekové kategórie turistov.

Koncom minulého roka sme zorganizovali už druhý ročník Štefanského výstupu na Skorušinu. Bol neskutočne nádherné počasie a na Skorušine aj dosť veľa snehu. Pri rozhladni sme stretli niekoľko Poliakov, ba i susedov z Brezovice, ktorí si spravili sviatočný výlet. Dňa 30. marca sme vystúpili na Kubínsku hoľu. Zrána bolo všetko ponorené v hmle, trčali iba končiare Roháčov, ale okolo obeda sa nám naskytol krásny výhľad na Osobitú, Babiu horu, Rozsutec a Choč

nad Dolným Kubínom. V máji Darmošľap zorganizoval nedeľnú cyklotúru okolo Skorušiny (Habovka – Oravice – Trstená – Podbieľ – Habovka). V júni zase turistický výstup na Jánošíkove diery. Trojdňová cyklotúra Pieniny 2008, na ktorej sa zúčastnilo takmer 30 športuchťivých Habovčanov a Zuberčanov, je najväčšia akcia, ktorú náš turistický oddiel Darmošľap poriada. V jeseni sa každoročne zúčastňujeme na nočnom výstupe na Babiu horu. O našich aktivitách pravidelne informujeme na webovej stránke obce www.habovka.sk. Tešíme sa na ďalšie zážitky z výletov do našej nádhernej prírody, takže dovidenia na ďalšej akcii.

(pl)

Rozmýšľali ste niekedy nad dovolenkou? Je tak veľa možností a vy si neviete zvoliť tú správnu možnosť? Ja som si už vybraťa. Dovoľte mi, aby som sa s vami podelila o moju dovolenku, ktorú si užívam už dosť dlho.

Áno, uhádli ste ide o materskú dovolenkou.

Predtým, než som sa rozhodla, dostalo sa mi do rúk, čo by som mala spraviť a vyskúšať, aby som bola na tú moju dovolenku dobre pripravená, a poviem vám nebolo mi všetko jedno. Písali tam, že prv než začнем rozmyšľať o bábätku, mám nosiť pred sebou aspoň pol roka desaťkilové vrece fazule, natrieť celý gauč lekvárom, postrihat' záclony, zmerať koľko zubnej pasty sa zmestí do tuby a to tak, že ju vytlačím po celom byte... A mnoho iných humorných vecí. No nič podobné sme doma neskúšali...

Všetko sa to začalo príchodom domov z nemocnice, stredobodom pozornosti sa pre nás nadľho stal nás myší „pán kráľ“. Vo víre povinností, starostí o bábätko som ja, doteraz najdôležitejšia osoba môjho manžela, prestala byť pre neho najdôležitejšou. Ale bola som taká šťastná, že mi vôbec neprekážalo, keď sa ráno nás malý princ zobudil skôr než ja a ocinko sa mu už nežne prihováral a usmieval sa na neho, a keď som ja vstala, mňa si tak nevšimol.

Po niekoľkých mesiacoch, keď sme si už na novú rolu zvykli, keď sme s malým princom zosynchronizovali naše potreby, keď sa život dostał do normálnych koľají, rozhodla som sa venovať chvíľu aj sebe. Po dlhej dobe som sa namaľovala, obliekla sa k svetu. Nezabudla som však ani

na nášho miláčika, dostal novú veselú perinku. Hádajte, čo si manžel všimol prv. Ani som sa nestihla s ním pozdraviť, už sa rozplýval nad perinkou svojho malého synčeka. A tak som si uvedomila, že je úplne jedno, čo spravím, stredobodom domácnosti je aj tak naše bábätko.

Prestala som, nie zámerne, myslieť priliš na seba. No raz

nesedeli. Až o dva gombíky... V tej čakárni pred detskou ambulanciou však pochopili všetci... Podobnú situáciu som o pári mesiacov zažila opäť. Vtedy som v rýchlosťi nemohla nájsť svoj dvojmetrový šál. V časovej tiesni som uchmatla iný a bežala. Vstúpiac do čakárne a obrátiac sa k vešiaku som na čosi stupila. Na čo? Bol to môj dvojmetrák, trčal spod

s bábätkom, musím vzdáť hold všetkým viacnásobným mamičkám, pretože pre mňa sú jednoznačne zaslúžilé umelkyne. Som hrdá, že som doma, na materskej dovolenke, a to hlavne vtedy, keď počujem lúbozvučné slovko ma-ma. Stáva sa, že keď môj podarený synček listuje v rôznych časopisoch a objaví na titulke nejakú celebritu, donesie mi

O tom, ako sa dá stráviť najúžasnejšia a nezabudnuteľná dovolenka

sa to nevyplatilo. Ufučaná, nestihajúc, som vtedy dobehla na pravidelnú kontrolu k lekárke. V ruke som držala prenosnú tašku so synčkom, keď si ma jedna pani v čakárni, držiac staršiu dcérku, odmerala od hlavy po päty a hovorí: „Pani asi ste sa zle zapli!“ „Jaaaa?“ vykroktala som, no pozrúc na kabát, gombíky naozaj

vetrovky, hoci okolo krku som mala omotaný iný šál... V tom okamihu som si radšej prestala predstavovať, akú dlhú trasu som prešla, koho som stretla, prečo sa na mňa tak čudne pozerali... Nuž a čo? Keby nebolo trapasov, na svete by bola nuda.

Teraz keď poznám príjemné starosti a radosti spojené

obrázok ukázať a povie mama. Minule zas v nejakom katalógu našiel sporo odetú dámu, ktorá robila reklamu plavkám a tiež som to bola ja.

Moju materskú dovolenku by som nevymenila za luxus pri mori. S radosťou ostávam doma v teplákoch a vytahanom tričku s dobrým pocitom, že sa zo mňa sa stala mama.

(jam)

Ako bolo kedysi

*So svojou starou mamou Karolínou Ondrošovou a Klementínom a Františkom Tekeľovými
sa o dávnych časoch rozprávala Mária Jantolová ml.*

Ked' ste sa narodili, bola elektrika?

„Kdeže, svietili sme petrolejkou, lebo nebolo ani tak sviečok. Troška svetla dala piecka, ktorá nás zároveň zohriala, no a v lete boli dlhé dni, preto sme niekedy ani svetlo nepotrebovali.“

Ako ste zareagovali, ked' sa začalo rozprávať o elektrine?

„Ked' sa začalo vravieť o elektrike, niektorí sme sa báli a niektorí sme sa aj tešili, lebo

sme nevedeli čo to bude.“

Aké to bolo, ked' prvýkrát spustili elektrický prúd?

„No, ked' to zapli veru sme aj kričali od radosti, ale furt sme nevedeli odkiaľ to ide a ako to funguje. Skúšali sme aj niekoľkokrát po sebe zapnúť a vypnúť že či to bude stále fungovať. Postupne sme si na to zvykali, ale veru ešte neraz sa stalo, že miesto elektriky sme zapálili petrolejku, len ked' sme sa obadali zasvetili

sme si elektriku. Na dobré sa ľahko zvyká a tak aj my sme si ľahko zvykli, že je okolo nás viac svetla a že ten zázrak dokáže aj iné veci, ktoré pred tým sme pracne robili.“

A čo splachovacie WC?

„Vieš, bolo to pre nás strašne smiešne, lebo my sme boli naučení do záchodu chodiť vonku či pršalo, snežilo alebo mrzlo. Žiadna voda tam nebola, ba ani sa tam nesvetilo, no a o toaletnom

papieri sme ani nesnívali. Nás záchod bola drevená bûdka, pod ktorou bola jama do ktorej všetko padalo. V lete miesto toaletného papiera sme používali lopúchy a v zime slamu a neskôr aj noviny. Menšie deti a chorí ľudia v zime v noci používali vedro. Prvý krát som splachovaci záchod zažila ked' som mala 14 rokov v nemocnici. To bol pre mňa úžasný zážitok. Teplučko, čisto a papier.“ (mj)

NAŠI VO SVETE

Chcel pracovať na ropných plošinách. Že to nevyšlo, nevadí...

Dnes hovoríme s Dávidom Leginusom a jeho manželkou Monikou.

* Prečo ste sa rozhodli vystrečovať za prácou do zahraničia?

Chceli sme spoznat' inú krajinu a ľudí. Do Nórska som prišiel v roku 1999, manželka Monika na pozvanie o rok neskôr. Nórsko bola moja vysnívaná krajina, veľmi som chcel pracovať na ropných plošinách, to sa mi však nesplnilo. Skončil som ako automechanik, pracujem v značkovom autoservise a práca ma celkom baví.

* Ste spokojní s prácou a s bývaním?

Pracovné podmienky

sú veľmi dobré, aj prístup zamestnávateľa k zamestnancom je v pohode. Tu platí, že tvoj šef je aj tvojím kamarátom. Bývame na západe Nórska, pri pobreží, v najdaždivejšom meste Európy v Bergene. Už sme si celkom zvykli na dažde a veterné počasie. Stále sa musíme dobre obliekať.

* Za aký čas ste zvládli domácu nórštinu?

Mne to trvalo dva roky. Prvý rok som rozprával anglicky, potom som sa začal učiť po nórsky. Mojej manželke to trvalo približne jeden rok.

Dnes už nemáme problém dohovoriť sa.

* Nechýba vám odlúčenie od najbližších?

Rodina a priatelia vždy chýbajú, ale človek si časom zvykne. Máme tu tiež veľa dobrých kamarátov, ktorí nám budú chýbať, keď sa vrátime domov na Slovensko.

* Monika, minulý rok na Silvestra sa vám v Bergene narodil synček, aká je tam starostlivosť o mamičky?

Do poradne sa chodí k detskej sestre, má vyhradených 30 minút na každú mamičku. Všetky materiály na čítanie

ohľadom tehotenstva, dojčenia a stravy dieťaťa sú zdarma. K lekárovi sa musíme vopred objednať, súrne prípady sa vybavujú na pohotovosť. Narodili sa nám tu dve deti a s lekárskou starostlivosťou sme veľmi spokojní. Myslím si, že lepšie to už ani nemohlo byť. Ked' mala dcérka šest týždňov, odcestovali sme na Slovensko. Vrátili sme sa až po roku, a ona bola trošku zarazená z toho, že tu ľudia rozprávajú inakšie, ako bola zvyknutá počuť, ale trvalo to iba chvíľku. Veľmi sa jej v Nórsku páči. (pl)

Pamätajte si: 112

Na dovolenkú si pribáňte si číslo 112. Je to núdzová telefónna linka pre poskytnutie naliehavej pomoci vo všetkých krajinách Európskej únie, okrem väčšiny územia Bulharska. Na toto číslo môžete volať v prípade úrazu, nehody či akútneho problému aj v zahraničí bezplatne i zo svojho slovenského mobilu s roamingom.

Habovčan - obecný občasník.

Vydáva Obecný úrad v Habovke.

Povolené Okresným úradom v Dolnom Kubíne pod reg. číslom 25/96.

Zostavili: Lýdia Vojtaššáková, Peter Leginus, Magdaléna Pilarčíková.

Grafické spracovanie: Jozef Svitek.

Tlač: ŠTÚDIO F - Teták, Námestovo. Náklad 352 ks.

V neustálom kolotoči

V uplynulom futbalovom ročníku 2007/2008 reprezentovali Habovku štyri futbalové mužstvá. Mladší žiaci ročník 1995 - 1996 a vyššie. Starší žiaci ročník 1993 - 1994 a vyššie, dorastenci a dospelí. Pred futbalovým ročníkom 2007 - 2008 bola avizovaná reorganizácia súťaže I. a II. triedy dospelých. Preto sa výbor rozhodol posilniť mužstvo staršími hráčmi, aby sme mohli splniť limit do 10 miesta v tabuľka. Ukázalo sa, že to bol správny výber. Súťaž bola kvalitná, niektoré zápasy mali veľmi dobrú úroveň.

Napriek tomu, že mužstvo nastupovalo vždy v inej zostave pre pracovné povinnosti malo šancu aj na lepšie umiestnenie ako je 6. priečka.

Treba podakovať všetkým hráčom, ktorí boli v kádri mužstva, hlavne Petrovi Dedinskému, Petrovi Jurinovi, Stanovi Drbjakovi, Jánovi Žuffovi, Milošovi Skubanovi, Petrovi Pilárovi, ktorý bol aj veľmi dobrým kapitánom mužstva. Z mladších hráčov patrí podakovanie Pavlovi Štechovi, Tomášovi Bolibruchovi, Jozefovi Leginusovi, Marekovi Šiškovi

a Lubošovi Pilárovi.

Do ďalšieho ročníka bude potrebné mužstvo doplniť aspoň o šest hráčov, aby sme mohli hrať dôstojnú úlohu v novovybudovanej II. triede.

Dorastencinám veľkúradosť nerobili. Desiate miesto nie je obrazom ich schopností. Málo sa zúčastňovali tréningového procesu. Chýba im disciplína a zodpovednosť k majstrovským zápasom. Sú medzi nimi aj takí, ktorí zodpovedne trénujú a myslia to vážne s budúcou habovského futbalu: Marek Pilár, Luboš Pilár, Marek Klimek, Andrej Tekel, Matúš Pilarčík.

Na začiatku sezóny malo družstvo starších žiakov vysoké ambicie. Priebeh súťaže tomu aj nasvedčoval. Konečné tretie miesto je veľmi pekné, aj keď družstvo malo na lepšie umiestnenie. Škoda niektorých slabších výkonov našich žiakov, čo nás stálo umiestnenie na prvej alebo druhej priečke. Domáci zápas s Oravskou Polhorou, kde sme len remizovali 0:0, alebo zbytočná prehra v Kline 1:0 a prehra v Mútnom nás posunula na tretiu priečku v tabuľke.

Všetkým chlapcom, ktorí

prechádzajú do kategórie dorast treba podakovať za dobrú reprezentáciu obce sú to Šimon Jandura, Martin Jaroš, Ján Hajdučák, Jozef Tekel, Michal Jurina, Maroš Vitanovec, Jakub Knaperek a Boris Taraj, ktorý bol najväčším tăuhňom mužstva. Jeho krásne góly boli ozdobou zápasov. Treba len dúfať, že nám vyrastú takí hráči ako je Boris.

Mladší žiaci skončili na druhej priečke vo svojej skupine. Hrávali turnajovým spôsobom v soboty. V skupine mali družstvá Zuberec, Oravský Podzámok a Bziny.

Podávali striedavé výkony pre choroby alebo iné príčiny. Aj napriek tomu, je to výborná príprave pre kategóriu starších žiakov. Mnohí z nich hrávali pravidelne za starších žiakov: Roman Tekel, Jakub Jurina, striedavo Bohuš Pilarčík, Filip Hruboš, Michal Tekel, Peter Juráň, Peter Turčák, Adam Tekel a Milan Pilarčík. V tomto mužstve rastie ďalšia generácie, ktorá sa prejavi tak o dva roky. V novej sezóne 2008/2009 budú štartovať štyri družstvá. S prípravou na ďalší ročník začiname už v júli.

Alojz Hruboš

